

بررسی میزان اثر کلونیدین در جلوگیری از بروز لرز به دنبال بیهوشی عمومی

دکتر زهرا مودی^۱ - دکتر شهرام برجیان^۲

چکیده

زمینه و هدف: یکی از عوارض ناخوشایند بیهوشی عمومی، لرز است که در ۴۰٪ موارد دیده می‌شود. لرز عارضه‌ای بسیار جدی است که مصرف اکسیژن را تا چند برابر بالا می‌برد؛ همچنین باعث افزایش تهویه ریوی و برون‌ده قلب، فشار داخل مغز و چشم و نیز افزایش میزان درد بعد از عمل و خطر ایسکمی میوکارد می‌گردد. پیشگیری از بروز این عارضه ناخواسته برای دستیابی به یک بیهوشی مطلوب و کاستن خطرات آن ضروری است. این مطالعه با هدف تعیین اثر کلونیدین در جلوگیری از وقوع لرز بعد از بیهوشی عمومی انجام شد.

روش تحقیق: این مطالعه به صورت کارآزمایی بالینی دوسویه کور و تصادفی بر روی ۱۰۰ بیمار بالای ۱۸ سال با ASA کلاس ۱ و ۲ کاندید عمل جراحی چشم در بیمارستان الزهرا زاهدان انجام شد. بیماران به صورت دسته‌بندی ده‌تایی به دو گروه مورد (کلونیدین) و شاهد (دارونما) تقسیم شدند و دو ساعت قبل از بیهوشی ۰/۲ میلی‌گرم کلونیدین یا دارونما را با ۳۰ سی‌سی آب دریافت کردند. روش بیهوشی در هر دو گروه یکسان بود. همه افراد در اتاق ریکاوری از نظر وقوع لرز معاینه شدند و پرسشنامه مخصوص تکمیل گردید. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS (نسخه ۱۳) و آزمون آماری کای‌دو، در سطح معنی‌داری $P < 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: از ۵۰ بیمار گروه مورد (دریافت‌کننده کلونیدین)، فقط یک نفر (۲٪) و از ۵۰ بیمار گروه شاهد (دریافت‌کننده دارونما)، ۱۰ نفر (۲۰٪) دچار لرز بعد عمل شدند که این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار بود ($P = 0/004$).

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد، کلونیدین در پیشگیری از لرز بعد از بیهوشی مؤثر است و می‌توان از آن به عنوان یک داروی قبل از عمل به طور روزمره استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: بیهوشی عمومی؛ کلونیدین؛ لرز بعد از عمل

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. ۱۳۸۸؛ ۱۶ (۲): ۵-۹.

دریافت: ۱۳۸۷/۵/۲۶ اصلاح نهایی: ۱۳۸۷/۱۱/۲۷ پذیرش: ۱۳۸۷/۱۲/۲۰

^۱ نویسنده مسؤول؛ استادیار گروه آموزشی بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان.

آدرس: زاهدان - کوی قدس - منازل مسکونی زایشگاه قدس - بلوک ۳ - پلاک ۱ کد پستی: ۹۸۱۵۷۴۶۸۱۵

تلفن: ۰۹۱۵۱۴۱۶۱۱۵؛ نمابر: ۰۵۴۱-۳۲۶۳۲۵۸؛ پست الکترونیکی: dr_Zahra_moodi@yahoo.com

^۲ استادیار گروه آموزشی بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان (بیمارستان خاتم‌الانبیا)